

Attraktive ungemiljøer på ungdomsuddannelserne – *De unges perspektiv*

Hovedrapport

Juni 2025

Epinion

Indhold

3	Primære fund
7	Kort om undersøgelsen
9	Hvad er et godt ungemiljø ifølge de unge?
16	Hvad er et godt socialt miljø ifølge de unge?
21	Hvad er et godt fagligt miljø ifølge de unge?
26	Hvad er et godt fysisk miljø ifølge de unge?
30	Hvad mener de unge kan forbedre ungemiljøet på deres skoler?
32	Datagrundlag og metode

1. Primære fund

Fællesskaber er fundamentet for et godt ungemiljø

På tværs af undersøgelsen bliver det tydeligt, at fællesskaber er et gennemgående tema for det gode ungemiljø. De unge søger fællesskaberne både i de faglige og ikke-faglige aktiviteter samt i de fysiske rammer på skolen.

De unge efterspørger aktiviteter, der bringer dem sammen: undervisning, der lægger op til samarbejde og dialog; en bred vifte af sociale arrangementer, så der er noget til alle og fysiske miljøer, der både inviterer til samvær i både stor og mindre skala.

Derfor er et godt ungemiljø ét, hvor de sociale, faglige og fysiske miljøer spiller sammen for at understøtte det, der betyder mest for de unge: muligheden for at skabe relationer og være en del af et fællesskab.

Et godt ungemiljø er mere end fest og fredagsbar

De unge lægger stor vægt på, at der skal være plads til alle i et godt ungemiljø. Det gør man, ifølge de unge, ved at tilbyde et varieret og inkluderende udbud af aktiviteter, der giver muligheden for at indgå i både større og mindre fællesskaber. Faktisk viser det sig, at unge, der oplever et bredt og mangfoldigt udbud af aktiviteter, er mere tilfredse med det sociale og faglige miljø på deres skole.

Når de unge selv får lov at sætte retningen for potentielle sociale aktiviteter, peger de på alt fra sports- og kulturdage til brætspilscaféer, åbne værksteder og kreative workshops. Selvom fester er mest populært på tværs af uddannelsestyperne, ligger sportsdage og kulturelle udflugter lige efter. Det tyder på, at en stor del af de unge også efterspørger arrangementer uden alkohol, men med en fælles aktivitet som sport eller teater som samlingspunkt.

Dog er der mange unge, der ikke nødvendigvis ved, hvilke forskellige aktiviteter, der er på deres skole. Et godt ungemiljø handler derfor ikke kun om at have mange aktiviteter, men også om at gøre dem kendte og tilgængelige for de unge.

Unge vil høres og være med til at forme hverdagen

De unge ønsker at være mere end blot deltagere i skolen – de vil være medskabere. Når de oplever, at deres idéer bliver taget alvorligt, og at de har mulighed for at præge både hverdagen og de omgivelser, de færdes i, styrker det deres motivation og følelse af tilhørsforhold.

Det gælder i det sociale liv, hvor elever engagerer sig i elevråd, festudvalg eller andre initiativer, fordi de gerne vil bidrage aktivt til fællesskabet. Det gælder i det faglige miljø, hvor de unge efterspørger indflydelse på, hvordan undervisningen tilrettelægges. Og det gælder i det fysiske miljø, hvor de unge fremhæver, at det har stor betydning, når de selv får indflydelse på, hvordan skolen indrettes.

Et godt ungemiljø skabes ikke *for* de unge, men *med* dem. Når skolerne inviterer de unge med ind i beslutningerne, styrker det ikke kun deres motivation og – det skaber også et ungemiljø, der i højere grad afspejler deres behov og ønsker.

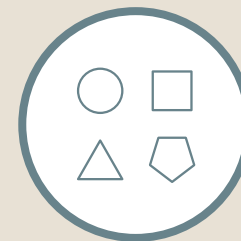

Varierende og virkelighedsnær undervisning styrker de unges motivation

De unge oplever størst motivation, når det faglige miljø er præget af variation og har en tydelig kobling til verden uden for skolen. Undervisningen bliver mere meningsfuld, når det faglige indhold perspektiveres gennem aktiviteter som virksomhedsbesøg og ekskursioner. Den type oplevelser gør det lettere at forstå stoffet og se, hvordan det kan anvendes i praksis.

Samtidig lægger de unge vægt på, at undervisningen bryder med det ensformige og inviterer til forskellige arbejdsformer – som gruppearbejde, projekter, tværfaglige forløb og praksisnære aktiviteter. Det skaber rum for dialog og giver mulighed for at engagere sig i stoffet på nye måder, samtidig med at det indirekte understøtter de unges relationer og fællesskaber.

Et godt fagligt miljø handler derfor ikke kun om fx et højt fagligt niveau, men også om at tilbyde varierede og virkelighedsnære læringsformer, der bygger bro til den virkelighed, de unge er på vej ud i.

Unge oplever af og ønsker til ungemiljøet varierer

På tværs af de forskellige uddannelsestyper er der tilfredshed med skolernes ungemiljø, særligt blandt elever på htx og eud. Der er dog variationer i, hvad de unge prioriterer og ønsker i deres ungemiljø på tværs af uddannelser.

Forskellene viser sig blandt andet i, hvad de unge vægter i deres skolehverdag. Elever på stx og hhx prioriterer i højere grad det sociale fællesskab, mens elever på htx, eud og eux i højere grad vægter spændende undervisning, faglig støtte og relationen til lærerne. Elever i 10. klasse lægger særligt vægt på relationen til lærerne og fællesskabet i klassen.

Ønskerne til aktiviteter varierer tilsvarende. Elever på hhx og eux prioriterer fester og erhvervsrettede aktiviteter; elever på htx og eud i højere grad ønsker åbne værksteder, faglige klubber og udflugter, mens elever på stx foretrækker sportsarrangementer og kulturelle udflugter i højere grad end andre.

Hvad kan skolerne gøre for at styrke ungemiljøet?

Mangfoldige tilbud, der imødekommer forskellige interesser

Uddannelsesinstitutioner bør tilbyde en bred vifte af aktiviteter, så elever med forskellige interesser og baggrunde oplever, at der er noget for dem. Det skaber grobund for nye relationer og fællesskaber, som er vigtigt for de unge.

Tydelig kommunikation om aktiviteter og tilbud

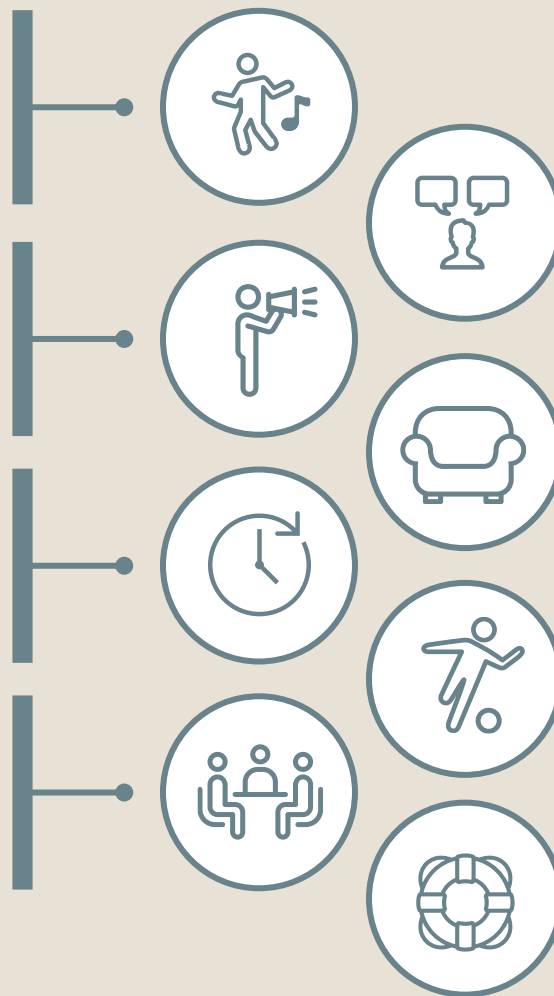
Skolens sociale og faglige aktiviteter skal kommunikeres klart og synligt til eleverne. De unge går potentielt glip af relevante tilbud, fordi informationen er uklar eller svært tilgængelig. En systematisk og lettilgængelig formidling – fx via infoskærme, intranet eller via introduktionsforløb – bør prioriteres.

Tidlig indsats for at skabe relationer og fællesskaber

Rammer for fællesskabsdannelse bør etableres fra begyndelsen af skoleåret. Introduktionsaktiviteter og opstartsforløb skal fokusere på relationer – både formelle og uformelle – for at sikre, at eleverne hurtigt føler sig som en del af skolens sociale liv.

Brug af faglige aktiviteter til relationsdannelse

Faglige forløb og opgaver kan med fordel designes, så de også styrker de unges relationer. Gruppearbejde, tværfaglige projekter og praksisnære opgaver kan fungere som platforme for fællesskab. Det kan eksempelvis understøttes af undervisning med bevægelse og/eller medbestemmelse fra eleverne.

Elevinddragelse og medejerskab

Eleverne bør inddrages aktivt i planlægning og afvikling af sociale og faglige aktiviteter, men også gerne i fx indretning af skolens lokaler. Når unge har medindflydelse, styrker det deres engagement og skaber ejerskab.

Indretning som understøttelse af fællesskaber

De fysiske rammer bør understøtte uformelle møder og fællesskab – også i mindre grupper. Det kan være områder til fysisk bevægelse, opholdsområder med bløde møbler, cafézoner eller klasselokaler, der også er attraktive at bruge i pauser og efter skole.

Faciliteter til uformelle, elevstyrede aktiviteter

Skolen kan stille faciliteter til rådighed, som eleverne kan bruge både i og uden for undervisningen. Det kan være sportsbaner, værksteder, musikrum eller lignende, hvor de unge kan få en pause og mødes om fælles interesser uden voksenfacilitering.

Fokus på trivsel og tryghed

Skolerne kan understøtte ungemiljøet ved at sikre et løbende fokus på trivsel og tryghed blandt eleverne – blandt andet gennem tydelige antimobberegler og nem adgang til støtte fra fagpersoner ved mistrivsel, mobning eller lignende.

2. Kort om undersøgelsen

Undersøgelsen skal give viden om unges syn på ungemiljøer og kvalificere debatten om *det gode ungemiljø* på ungdomsuddannelserne

Denne undersøgelse er foretaget på vegne af Danske Erhvervsskoler- og Gymnasier (DEG). Formålet med undersøgelsen er tredobelt, idet undersøgelsen skal:

- 1) Give viden om nuancer og vægtning af forskellige typer ungemiljøer
- 2) Kvalificere såvel politiske som lokale drøftelser om, hvordan fremtidens ungdomsuddannelser, herunder epX, bliver en succes i de unges øjne
- 3) Udpege områder, hvor skolerne med fordel kan gøre en indsats for at styrke deres ungemiljøer, så de imødekommer alle unge.

For at lykkes med dette er undersøgelsen bygget op efter først en **kvalitativ afdækning** af unges oplevelser med og ønsker til ungemiljøer og herefter en **kvantitativ afdækning**. Nærmere beskrivelse af metoder og datagrundlag findes til sidst i rapporten.

Den **kvalitative afdækning** af unges oplevelser med og ønsker til ungemiljøer på deres ungdomsuddannelser er udført som et mobiletnografisk studie. Studiet havde til formål at få dybe beskrivelser fra de unge selv af det ungemiljø, de færdes i til hverdag, og de ønsker, de måtte have til ungemiljøet. Metoden er valgt for at få fyldige beskrivelser gennem både tekst, billeder og videoer, hvilket også er med til at inkludere forskellige typer af unge gennem et redskab, de bruger flere gange om dagen – deres smartphone.

Den **kvantitative afdækning** er udformet som spørgeskemaundersøgelse til elever på ungdomsuddannelser og i 10. klasse i dag. Formålet med tilgangen var at få indsigterne fra det mobiletnografiske studie testet og kvantificeret i en stor målgruppe. Undersøgelsen er udsendt til institutioner med hf, hhx, htx, stx, eud, eux og 10. klasse, der er blevet bedt om at gennemføre undersøgelsen som en del af undervisningen. I alt udgør datagrundlaget 10.402 elever fra 35 forskellige institutioner.

Definition af ungemiljø

I undersøgelsen benytter vi begrebet 'ungemiljø' om det samlede miljø, de unge oplever på deres ungdomsuddannelser. Vi har operationaliseret begrebet i tre dimensioner:

- **Socialt miljø** (relationer, fællesskaber, aktiviteter med et rent socialt formål)
- **Fagligt miljø** (undervisning, lærer-elev relation, aktiviteter med et fagligt formål)
- **Fysisk miljø** (indendørs og udendørs rammer)

Definition af målgruppen

I undersøgelsen har vi fokuseret på unge i 10. klasse og på ungdomsuddannelser i dag. Det dækker over unge på hf, hhx, htx, stx, eud, eux og i 10. klasse.

I den mobiletnografiske undersøgelse har vi inddraget unge, der ligger i den primære målgruppe for epX dvs. unge fra 10. klasse, hf samt gymnasiale uddannelser.

Spørgeskemaundersøgelsen er sendt ud til alle elever på hhx, htx, stx, eux og 10. klasse, samt elever mellem 15-20 år på eud og hf*.

*Der er ikke nok besvarelser fra elever på hf til at lave selvstændige konklusioner for denne målgruppe i spørgeskemaundersøgelsen.

3. Hvad er et godt
ungemiljø ifølge
de unge?

Hvad er et godt ungemiljø ifølge de unge?

Et godt ungemiljø – set fra de unges perspektiv

Det kvalitative studie peger på, at de unge forbinder et godt ungemiljø på deres skole med mere end undervisning og klasselokaler. Det handler om at føle sig som en del af noget – både fagligt og socialt – og om at have adgang til rammer og aktiviteter, der understøtter trivsel, engagement og fællesskab.

Sociale fællesskaber og aktiviteter fylder meget i de unges beskrivelser. Det er vigtigt, at der sker noget uden for undervisningen, som giver mulighed for at være sammen på tværs af klasser og årgange. Mange nævner fredagsbarer og fester, men også mere stille eller kreative tilbud som strikkeklubber, teatergrupper og musikcaféer. Det afgørende er, at der er noget at vælge imellem – noget, der passer til forskellige behov og måder at være ung på.

Inklusion og tilhørsforhold er ligeledes vigtigt. Fælles aktiviteter i begyndelsen af skoleåret, som rystesammenture og introforløb, nævnes som noget, der gør det lettere at finde sig til rette og få kontakt med andre. Når de unge oplever at høre til, bliver det lettere at trives.

Mange fremhæver også betydningen af indflydelse og medbestemmelse. Det gør en forskel at kunne være med til at præge hverdagen gennem fx elevråd, festudvalg eller andre initiativer. Når de unge oplever, at deres idéer bliver taget alvorligt, styrker det både deres engagement og ansvarsfølelse.

I det faglige beskriver de unge et behov for støtte og fleksibilitet. Lektiecaféer og faglige klubber gør det lettere at få hjælp og overblik, særligt når de er tilpasset unges behov og ikke opleves som ekstra krav. Mange sætter pris på gruppearbejde, men samtidig peger flere på vigtigheden af at kunne arbejde i ro og koncentration, når det er nødvendigt.

Også de fysiske rammer spiller en væsentlig rolle. Et godt ungemiljø rummer både åbne fællesrum og mindre, rolige områder til pauser og fordybelse. Indretningen betyder noget – bløde møbler, hyggelige kroge og adgang til udendørsarealer og sportsfaciliteter bliver nævnt som elementer, der gør det rart at opholde sig på skolen. Lys, stemning og overskuelighed har også betydning for de unges hverdag.

Et godt ungemiljø skabes altså i samspil med de unge. Når de får mulighed for at bidrage til både de sociale, faglige og fysiske rammer, styrker det følelsen af at høre til – og giver en skole, man har lyst til at være en del af.

Hvis jeg skulle fortælle en af mine venner om skolen, ville jeg understrege vores fællesskab. At vi er mange forskellige mennesker men kan finde ud af at opføre os venligt og være rare overfor hinanden.
- Kvinde, 18 år, stx

Det er super vigtigt for mig, at alle omkring mig trives. Derfor er det rigtig vigtig for mig at have indflydelse på ungemiljøet. Jeg er også med i elevrådet og festudvalget.
- Kvinde, 19 år, hhx

Noget af det bedste ved at gå på skolen, er at hele vores skole er bygget op om at skabe et godt ungemiljø. Skolen har så mange områder hvor man kan sidde og arbejde, og lærerne er rigtig gode til at lade os bruge de rum aktivt i undervisningen.
- Kvinde, 18 år, eud

Hvad er et godt ungemiljø ifølge de unge?

De nære fællesskaber og spændende undervisning har størst betydning for de unges daglige trivsel

Når vi i spørgeskemaundersøgelsen spørger de unge om, hvad der er vigtigst for, at de har det godt i dagligdagen, er det særligt fællesskaber og relationer, der fylder. Det gælder både at have venner i klassen og fællesskabet i klassen. De nære relationer - venner i klassen - er særligt vigtigt for elever på stx, htx og hhx. Fællesskabet i klassen er vigtigere for stx, hhx, eud og eux elever end htx og 10. classes elever.

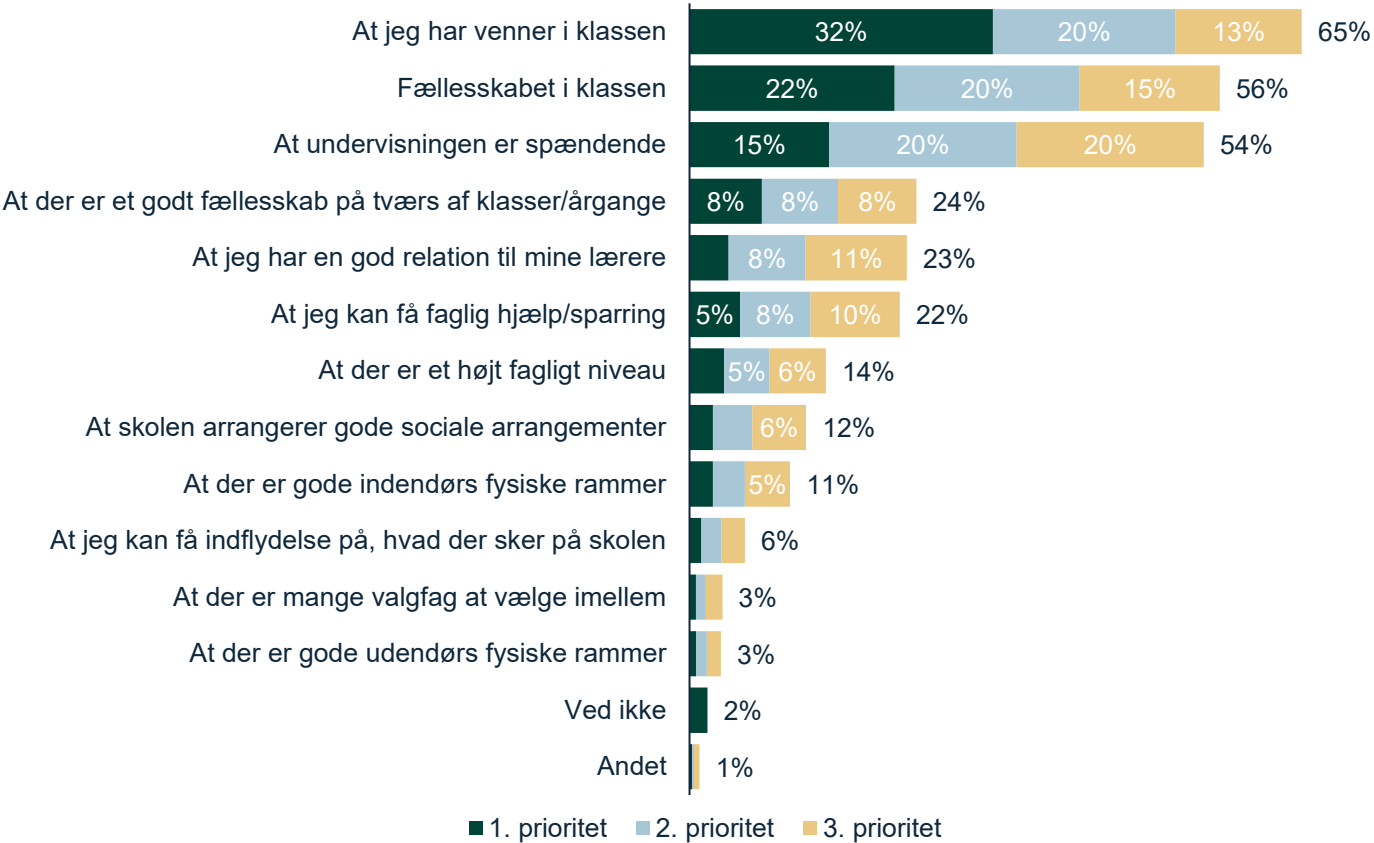
De unge i det kvalitative studie peger også på, at de nære fællesskaber har stor betydning for deres daglige trivsel. Der er desuden mange, der mener, at et godt socialt miljø også indebærer, at der er et fællesskab med andre uden for klassen, som det også kommer til udtryk i grafen til højre.

Udover de sociale elementer fylder mere faglige faktorer som spændende undervisning, god relation til lærere og faglig hjælp også en del i elevernes daglige trivsel. Spændende undervisning har betydning for flest elever på htx, eud og eux og færrest i 10. klasse. Relationen til lærerne og faglig støtte er vigtigst for elever i 10. klasse og på htx, eud og eux.

At skolen arrangerer sociale arrangementer og de fysiske rammer er af mindre betydning for elevernes daglige trivsel. De unge i den mobiletnografiske undersøgelse mener imidlertid, at sociale arrangementer og de fysiske rammer har betydning for den overordnede oplevelse af og fortælling om skolen, og det vurderes positivt, når skolen prioriterer det.

Hvad er vigtigst for, at du har det godt på din skole i dagligdagen? Sæt tre markeringer i prioriteret rækkefølge.

n=10.402

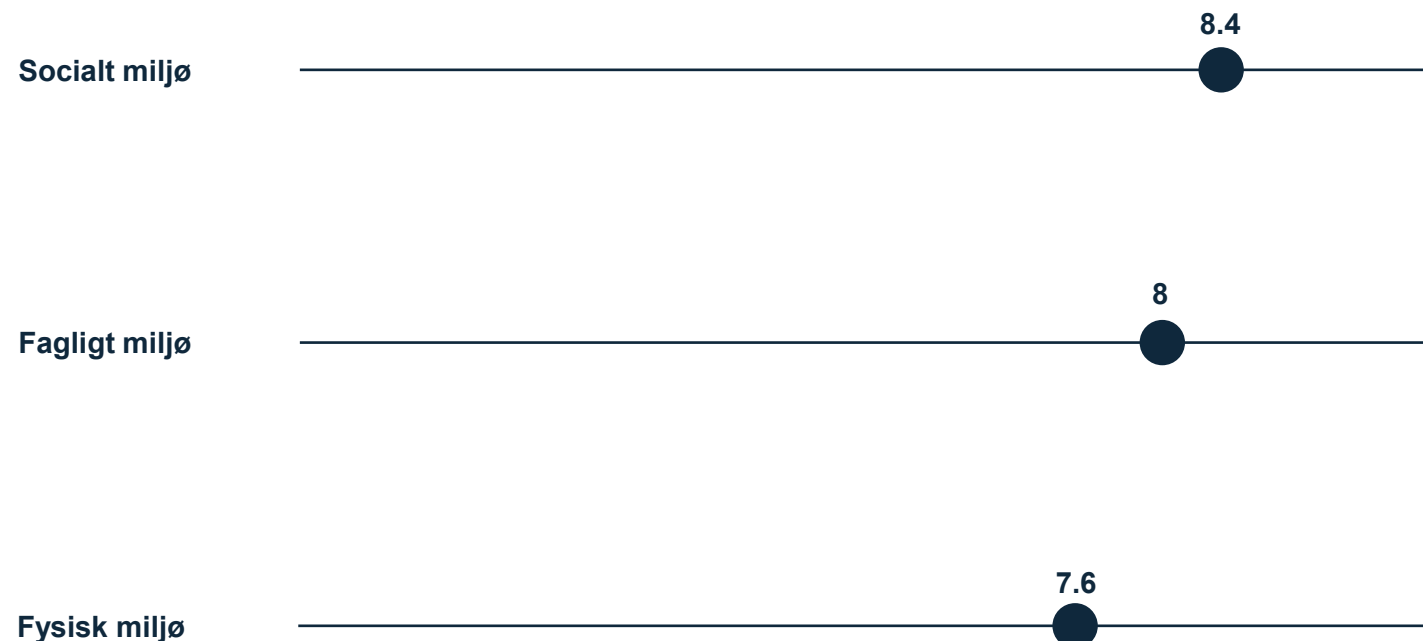

Hvad er et godt ungemiljø ifølge de unge?

De unge vægter det sociale miljø på skolen højest og det fysiske miljø lavest

Hvor vigtigt er følgende miljøer for dig på en skala fra 0-10, hvor 0 er "slet ikke vigtigt" og 10 er "meget vigtigt"?

n=10.402

Eleverne vurderer, at alle tre dimensioner af ungemiljøet er vigtige. Men sammenholder man svarene for de tre dimensioner, vurderer flest elever vigtigheden af det sociale miljø højere end af det faglige og fysiske.

Det er særligt unge fra stx og hhx, der angiver, at det sociale miljø er vigtigt for dem, ligesom at flere kvinder svarer dette. Unge, der går på htx og eud er omvendt mere tilbøjelige til at svare, at det faglige miljø er vigtigt for dem. Også her svarer flere kvinder, at det er vigtigt. Flest unge fra en erhvervsuddannelse svarer desuden, at det fysiske miljø er vigtigt, hvilket formentlig skyldes, at de benytter sig af flere forskellige fysiske faciliteter i løbet af deres undervisning.

Mange af de unge i det kvalitative studie vil fremhæve det sociale fællesskab blandt eleverne, hvis de skulle fortælle andre om deres skole. Andre lægger i forlængelse af det vægt på fredagscafeer og fester. Der er også flere, der ville fremhæve de fysiske rammer på skolen. Dette gælder særligt de elever, der går på skoler, som er nyrenoverede eller nybyggede, eller hvor der er faciliteter som åbne værksteder eller fitness.

Der er en masse ting, vi kan få lov til her (...) det er fx nice, at vi har 24 timers åbent værksted.
- Mand, 22 år, eud

Note: Figuren viser gennemsnittet for, hvordan alle respondenterne vurderer vigtigheden af de forskellige miljøer. Spørgsmålet er stillet for hver dimension individuelt, men fremstilles her samlet. Eleverne har således ikke svaret på dimensionerne relativt til hinanden men isoleret hver for sig.

© Copyright Epinion

Hvad er et godt ungemiljø ifølge de unge?

Der er ikke et klart billede af én bestemt type aktiviteter, de unge vil foretrække på deres skole

Når eleverne selv kan bestemme, hvilke aktiviteter de kunne ønske sig på deres skole, er der et bredt spænd af forskellige aktiviteter i spil. Flest elever vil holde en stor fest. Næstflest vil lave en stor sportsdag (særligt drenge) eller en kulturel udflugt (særligt piger). Disse aktiviteter har nogle af de samme træk som festerne – de samler mange elever om en fælles aktivitet på tværs af klasser og årgange – men uden alkohol. Ifølge de unge i det kvalitative studie er der også flere unge, der efterspørger denne type arrangementer som et supplement til fx fester.

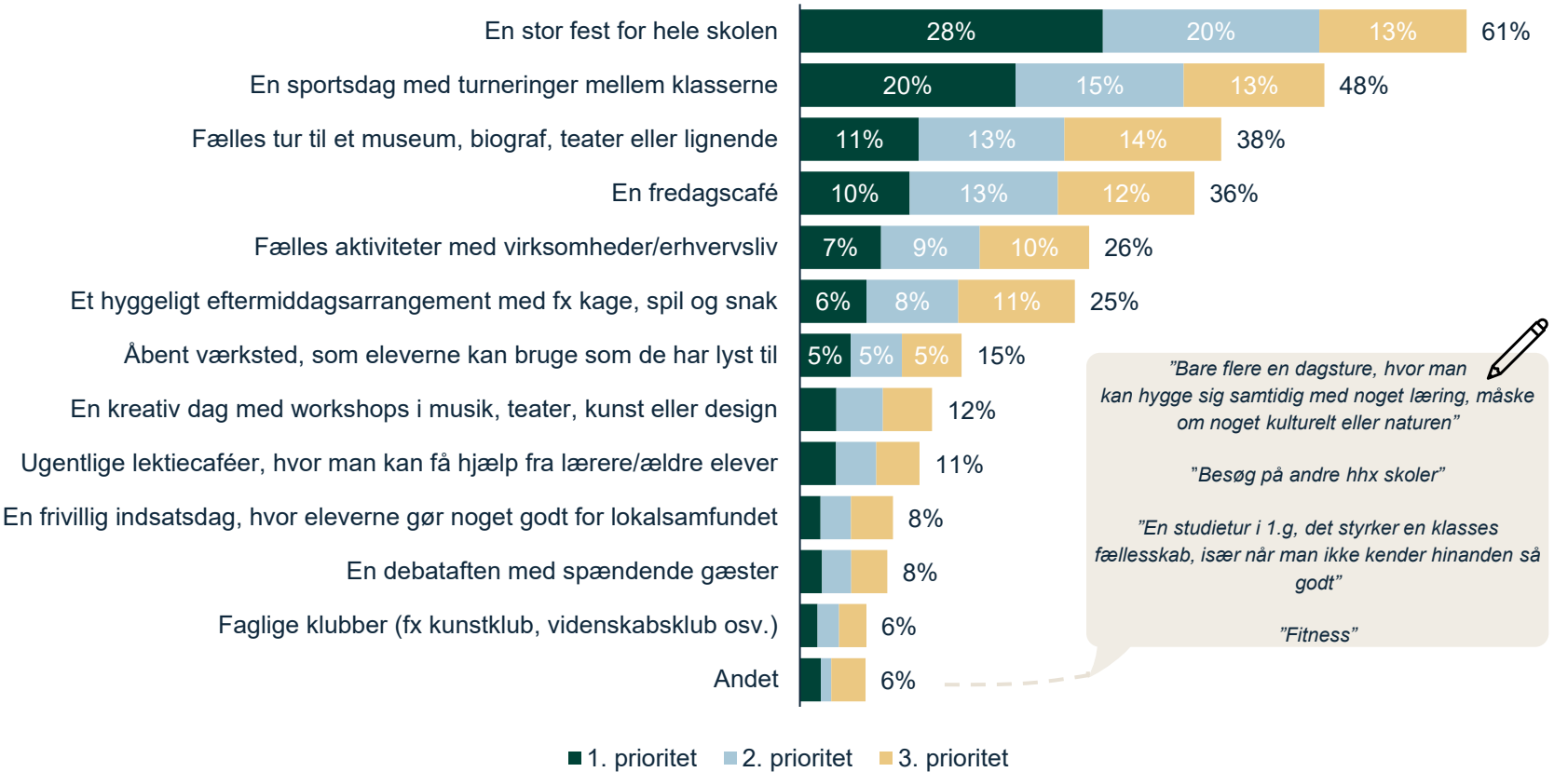
På næste side uddybes forskellene mellem uddannelsesstyper.

En skole skal være mere end et sted, hvor man kun kommer for at lære; det skal også være et sted, hvor man kan udvikle sig socialt og kreativt. Derfor synes jeg, at aktiviteter som fester, fredagscaféer og elevdrevne arrangementer er essentielle for at opbygge et godt sammenhold.

- Kvinde, 20 år, stx

Hvis du kunne bestemme tre aktiviteter på din skole i løbet af det næste år, hvad skulle det så være? Vælg tre af nedenstående aktiviteter i prioriteret rækkefølge

n=10.402

Hvad er et godt ungemiljø ifølge de unge?

Ønskerne til drømmeaktiviteter varierer på tværs af uddannelsestyper

Nedenfor har vi lavet en opgørelse over top fem ønskede aktiviteter for hver uddannelsestype. Af tabellen kan man fx se, at mens flest unge ville arrangere en stor fest for skolen som en af deres tre prioriteter på hhx, eud, eux og 10. klasse, så vil flest htx'ere arrangere en fælles tur til fx museum, biograf eller teater, mens flest stx'ere vil lave en stor sportsdag. Top tre aktivitet for de unge på eud er åbent værksted, og den er top fem for htx, hvilket adskiller dem fra de andre uddannelsestyper, mens nogle elever på hhx og eux i stedet ønsker aktiviteter med virksomheder eller erhvervsliv.

	10. klasse	Hhx	Htx	Stx	Eud	Eux
#1	En stor fest (50 pct.)	En stor fest (73 pct.)	Fælles tur til kultur (44 pct.)	Sportsdag (60 pct.)	En stor fest (51 pct.)	En stor fest (53 pct.)
#2	Fælles tur til kultur (40 pct.)	Sportsdag (56 pct.)	Sportsdag (38 pct.)	En stor fest (57 pct.)	Fælles tur til kultur (38 pct.)	Sportsdag (39 pct.)
#3	Hyggeligt eftermiddagsarrangement (36 pct.)	Fredagscafe (42 pct.)	Hyggeligt eftermiddagsarrangement (36 pct.)	Fælles tur til kultur (52 pct.)	Åbent værksted (36 pct.)	Fælles tur til kultur (39 pct.)
#4	Fredagscafe (32 pct.)	Fælles tur til kultur (35 pct.)	Stor fest (36 pct.)	Hyggeligt eftermiddagsarrangement (32 pct.)	Fredagscafe (34 pct.)	Fredagscafe (36 pct.)
#5	Sportsdag (30 pct.)	Fælles aktiviteter med virksomheder/erhvervsliv (30 pct.)	Åbent værksted (28 pct.)	Fredagscafe (28 pct.)	Hyggeligt eftermiddagsarrangement (28 pct.)	Fælles aktiviteter med virksomheder/erhvervsliv (27 pct.)

Note: procentsatserne angiver, hvor mange unge fra hver uddannelsestyper, der har valgt aktiviteten som deres 1., 2. eller 3. prioritet i spørgsmålet præsenteret på slide 13.

© Copyright Epinion

Hvad er et godt ungemiljø ifølge de unge?

Et godt socialt fællesskab og faglig interesse er vigtige parametre for unges uddannelsesvalg

En anden måde at forstå, hvad de unge vægter i ungemiljøer er ved at se på, hvad der har været drivende for deres uddannelsesvalg i første omgang. Mange unge vægtede, at uddannelsen passede til dem, særligt unge på eud, eux og hhx. At uddannelsen havde fag, der matchede den unges interesse, var særligt vigtigt for unge på htx og hhx. Det sociale fællesskab drev flest stx, hhx og 10. klasses elever.

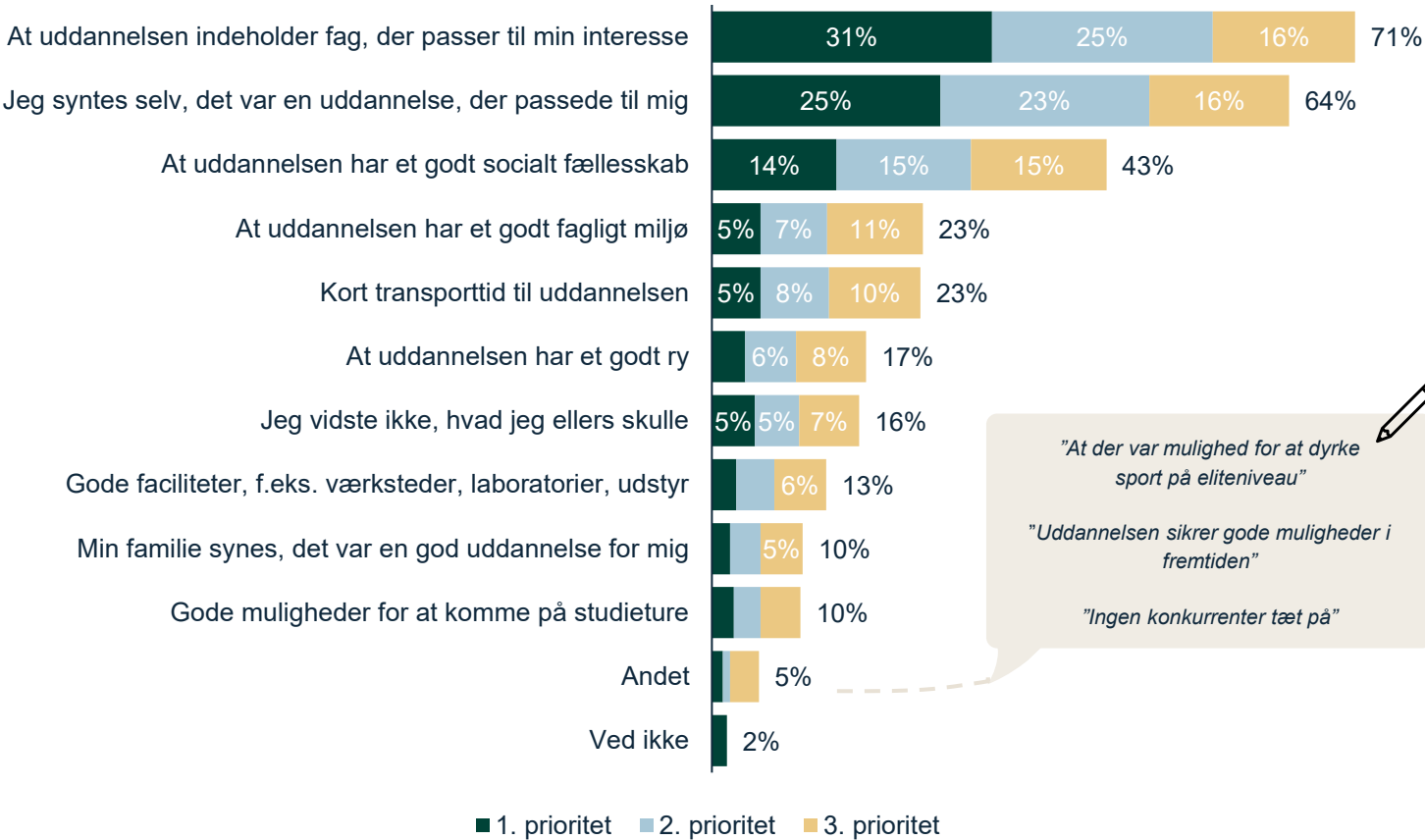
I det kvalitative studie begrundede mange unge deres valg med, at de ønskede en uddannelse, der gav flere forskellige muligheder senere - særligt de unge, der valgte stx. Andre valgte specifikt uddannelsen, fordi den passede til deres interesse inden for fx naturvidenskab, økonomi eller et bestemt håndværk særligt for hhx, htx og eud. Unge på eud var i stedet drevet af at komme i praktik undervejs på deres uddannelse.

Det har også betydning for mange af de unge, at de kender andre, der har valgt samme skole, da de oplever det som nemmere at falde til socialt på den måde.

Ser man på, hvad eleverne vægter, *efter* de er startet på uddannelsen (jf. s. 11), er der klart overlap til det, der har motiveret dem til valget i første omgang. De elever, der var drevet af det sociale fællesskab og studieture, vægter også venner og fællesskaber som vigtigere i deres hverdag end andre elever. Ligeledes betyder spændende undervisning, højt fagligt niveau og relation til lærerne mere for de elever, der var motiveret af særlige fag og fagligt miljø i deres uddannelsesvalg.

Hvad var vigtigst for dig, da du skulle vælge uddannelse? Sæt tre markeringer i prioriteret rækkefølge

n=10.402

3.1 Hvad er et godt socialt miljø ifølge de unge?

Hvad er et godt socialt miljø ifølge de unge?

Et godt socialt miljø består af flere former for tilbud og er vigtigt for de unges tilhørsforhold

I det kvalitative studie fremhæver de unge det sociale miljø som afgørende for deres trivsel og oplevelse af at høre til på skolen – det er også det, som flest ville lægge vægt på, hvis de skulle fortælle om skolen til andre. Det er særligt arrangementer som fester og fredagscaféer, der bliver nævnt som vigtige, fordi de giver mulighed for at være sammen på en anden måde end i hverdagen. For mange er det netop i disse sammenhænge, at fællesskaber bliver styrket og nye relationer opstår.

Samtidig lægger de unge vægt på, at et godt socialt miljø ikke nødvendigvis behøver at være centreret om alkohol eller fest. Mange af de unge peger på værdien af fællesskaber, hvor man mødes om noget andet – som fx klubber, elevråd og tutorordninger. Her handler det om at finde sammen med andre ud fra en interesse, om at kunne gøre en forskel for eleverne på skolen, eller om at tage ansvar for at nye elever får en god start.

De unge lægger stor vægt på, at der skal være plads til forskellighed, hvis der skal være et godt socialt miljø. Flere beskriver som noget positivt, at "der er plads til alle", og at det sociale fællesskab ikke er begrænset af faste grupper eller snævre normer. Det gør det nemmere at være sig selv og finde nogen at være sammen med – uanset hvem man er.

Netop derfor er det vigtigt med et varieret udbud af sociale aktiviteter, så der er noget for alle. Når der findes mange forskellige måder at være en del af fællesskabet på, øges chancen for, at den enkelte kan finde en plads, der passer til dem. Det gælder både for dem, der søger store sociale begivenheder, og dem, der foretrækker mindre og mere trygge rammer.

Muligheden for at få indflydelse spiller også en stor rolle. Mange unge fremhæver elevrådet som en vigtig platform – ikke kun for at få medbestemmelse, men også som en vej til at møde nye mennesker og være en del af noget større. De unge, der deltager aktivt, motiveres ofte af ønsket om at forbedre skolen for både nuværende og kommende elever.

Endelig giver flere af de unge udtryk for et ønske om flere aktiviteter på tværs af klasser og årgange. Det sociale liv er ofte knyttet til den klasse, man går i, men mange ser et potentiale i at skabe stærkere fællesskaber på tværs – og savner konkrete rammer for at kunne gøre det.

*Det bedste ved at gå på min skole er det store antal af arrangementer - herunder fredagscaféer, fester og udflugter, samt events.
- Mand, 19 år, hf*

*Jeg er også med i elevrådet, og det er jeg netop fordi jeg gerne vil have en indflydelse på min skole, inklusivt ungemiljøet - og jeg vil være med til at gøre skolen bedre.
- Kvinde, 18 år, hhx*

*Et godt socialt miljø er at alle kan med hinanden på kryds og tværs, på trods af at ikke alle er lige tætte. En god ting er, at der er mange tiltag som at se og spille fodbold sammen.
- Mand, 17 år, eux*

Hvad er et godt socialt miljø ifølge de unge?

Fester og fredagscafé er udbredte sociale aktiviteter, men de unge viser også interesse for andre aktiviteter og fællesskaber

Det er særligt fester og fredagscafé, som de unge angiver findes på deres skole, og som de deltager i altid, ofte eller nogen gange. Det er særligt unge på stx og hhx, der driver denne tendens. De unge på eud oplever i højest grad, at der ikke findes fester på deres skole, men 27 pct. ville deltage, hvis der gjorde. Brætspilscaféer benyttes i højest grad af unge på htx, mens 18 pct. af unge på stx vurderer, at de ville deltage, hvis de kunne.

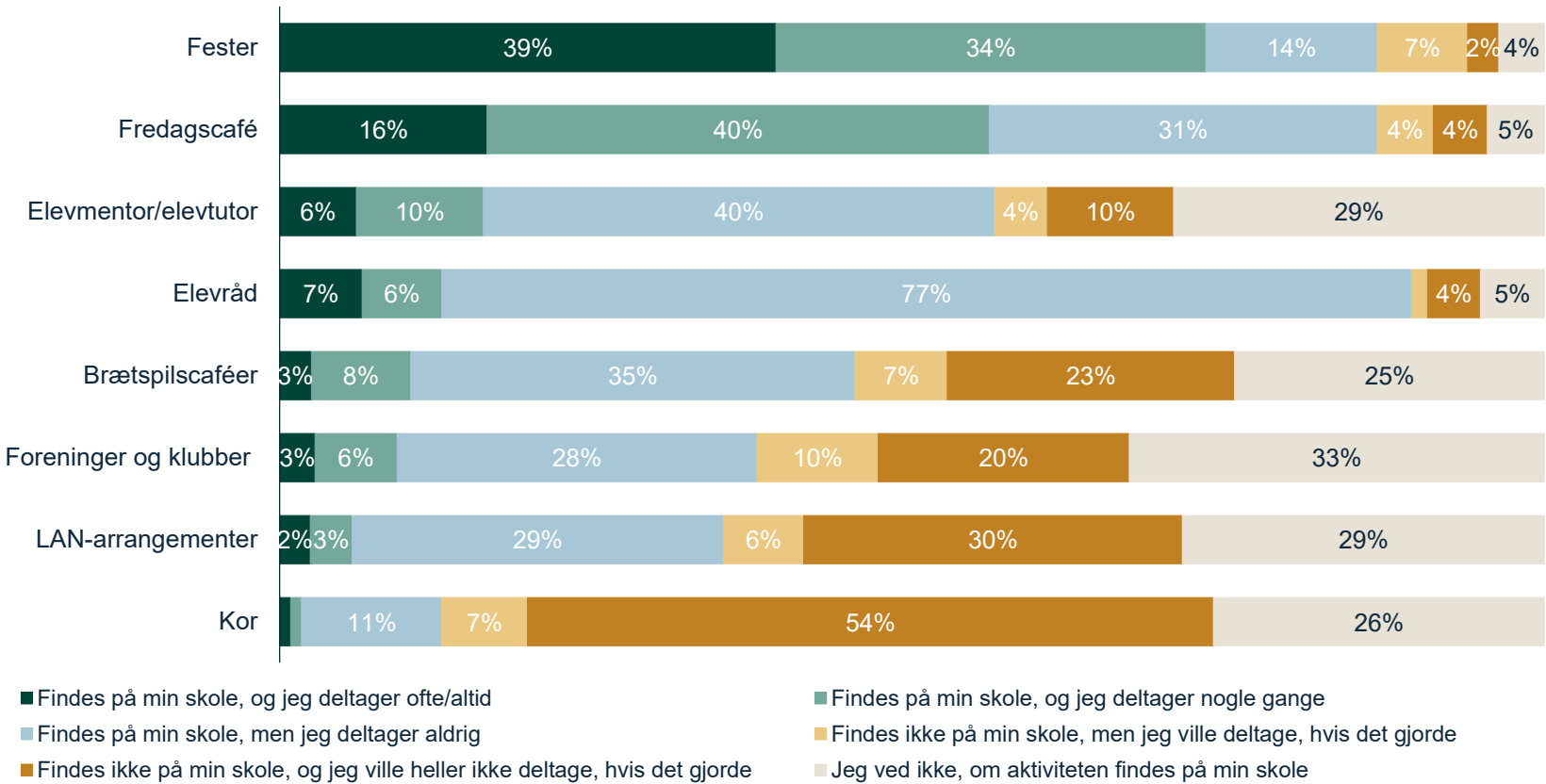
Der er imidlertid en række aktiviteter og fællesskaber, som en stor andel af de unge ikke ved, om findes på deres skole. Dette gælder bl.a. elevmentor/tutor, brætspilscafé, foreninger og klubber, LAN-arrangementer og kor.

Der er altså et potentiale for skolerne i at kommunikere tydeligere om de muligheder, der er for at deltage i sociale aktiviteter og fællesskaber.

Jeg kan generelt også godt lide det sociale forhold på min skole og elsker selv at bidrage til det, derfor er jeg som sagt i elevrådet og har været tutor flere gange.
- Kvinde, 20 år, stx

Hvilke sociale aktiviteter og fællesskaber er der mulighed for at deltage i på din skole – og deltager du i dem?

n=10.402

Hvad er et godt socialt miljø ifølge de unge?

De unge er i høj grad tilfredse med det sociale miljø på deres skole, og tilfredsheden er højere blandt de unge, hvis skole har sociale aktiviteter og fællesskaber

Jeg synes det bedste ved ungemiljøet er de muligheder der er for aktiviteter sammen. Jeg synes det er fedt at man kan lave en masse ting fx at spille hardball, i stedet for at sidde og kede sig. Det gør også at flere kan være sammen med nogen man ikke har snakket med før.

- Mand, 22 år, eux

Størstedelen af elever er tilfredse eller meget tilfredse med det sociale miljø på deres skole. Blandt de resterende er det forholdsvis få, der er deciderede utilfredse, mens knap en fjerdedel placerer sig midt i mellem.

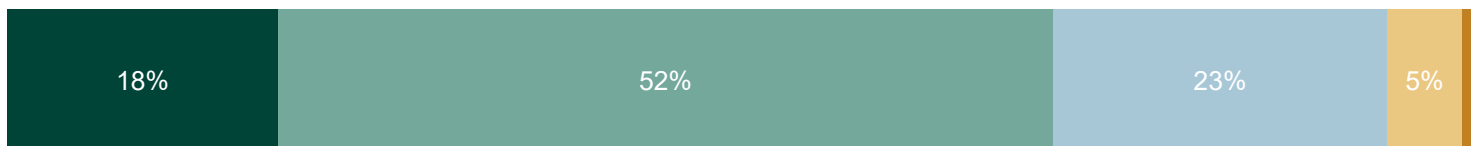
De unge på htx og eud er mest tilfredse med det sociale miljø, når vi ser på tværs af uddannelsestyper. De mindst tilfredse er unge i 10. klasse og på stx – dog er det for disse typer stadig over 6 ud af 10 unge, der er tilfredse eller meget tilfredse med det sociale miljø.

Tilfredsheden blandt de unge, der angiver, at deres skole har de sociale aktiviteter og fællesskaber, som fremgår på side 18, er større end blandt de unge, der angiver, at de ikke findes på deres skole. Der er altså en større andel af unge, der svarer, at de er meget tilfredse eller tilfredse med det sociale miljø på deres skole, hvis der er sociale aktiviteter og fællesskaber.

Her er der desuden ikke nogen forskel på, hvilken social aktivitet eller fællesskab, der er tale om. Dermed er tilfredsheden blandt de unge højere, uanset om der er mulighed for at deltage i en fest eller en brætspilscafé på skolen.

Hvor tilfreds eller utilfreds er du alt i alt med det sociale miljø på din skole?

n=10.402

■ Meget tilfreds ■ Tilfreds ■ Både tilfreds og utilfreds ■ Utilfreds ■ Meget utilfreds

Hvad er et godt socialt miljø ifølge de unge?

Størstedelen af de unge oplever at blive hørt og at passe godt ind

På baggrund af tidligere undersøgelser og det kvalitative studie ved vi, at de unges oplevelse af tilhørsforhold på skolen også er af betydning for deres trivsel. Derfor er de unge også blevet spurgt, om de føler, at de bliver hørt og passer godt ind på deres uddannelse.

Langt størstedelen af de unge oplever, at de bliver hørt og passer godt ind på deres skole. Mænd føler i højere grad, de bliver hørt og passer ind, end kvinder.

Ser vi på tværs af uddannelsestyper, er det særligt de unge på htx, hhx og eud, der oplever at blive hørt. Det oplever de unge i 10. klasse og på stx og eux i lidt mindre grad.

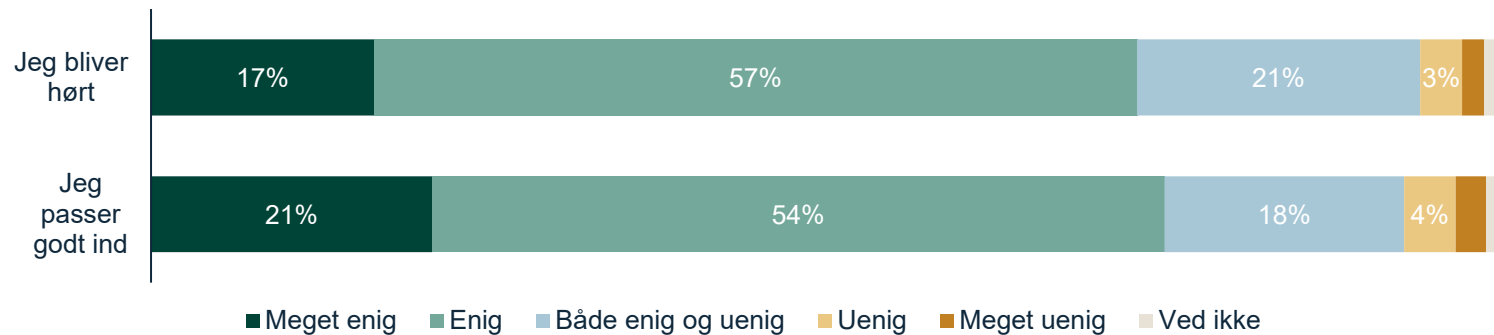
Når det kommer til at føle, man passer godt ind, går det samme mønster igen. Unge fra hhx, htx og eud oplever i højere grad at passe godt ind, end det gør sig gældende for unge i 10. klasse, stx og eux. Dog er der tale om mindre forskelle, og der er stadig 7 ud af 10 unge på stx og eux, der føler, de passer godt ind, mens det gælder 67 pct. af de unge i 10. klasse.

På mit gymnasie er der også en udbredt god social kultur hvor alle opfører sig ordentlig og er gode til at inkludere andre. Det er normalt ikke at være normal.
- Mand, 18 år, htx

Jeg har nu snakket med min ven. Det han forbinder med et godt socialt miljø på en skole, er at der skal være plads til alle. Det at alle bliver hørt uanset hvem man er.
- Mand, 17 år, hhx

Hvor enig eller uenig er du i følgende udsagn om, hvordan du har det sammen med andre på din skole?

n=10.402

3.2 Hvad er et godt fagligt miljø ifølge de unge?

Hvad er et godt fagligt miljø ifølge de unge?

Et godt fagligt miljø handler om variation, medinddragelse og mulighed for støtte

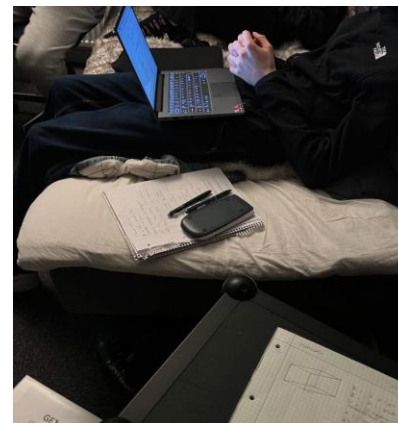
Det er ikke kun det sociale miljø, der er et vigtigt element for de unges trivsel. I det kvalitative studie giver de unge udtryk for, at det faglige miljø på skolen også spiller en vigtig rolle for deres daglige trivsel og ikke mindst motivation. Det handler ikke kun om undervisningen i klasselokalet, men også om de muligheder, der findes uden for skemaet, og hvordan undervisningen bliver tilrettelagt.

Mange unge fremhæver faglige klubber og foreninger som noget positivt – både fordi det styrker deres faglige nysgerrighed, og fordi det giver mulighed for at fordybe sig i noget, de interesserer sig for. Ligeledes nævnes lektiecaféer som et vigtigt tilbud, selvom relativt få har gjort brug af dem. Alligevel beskrives det som betryggende at vide, at der findes et sted, hvor man kan få hjælp og sparring, hvis behovet opstår.

Muligheden for at samarbejde med andre unge er desuden en tilbagevendende pointe. Mange oplever, at det styrker deres forståelse, når de arbejder i grupper eller på tværs af faglige emner. Det skaber rum for dialog og gør det lettere at tage ejerskab over det, man arbejder med. Samtidig nævner de unge, at samarbejdet også har en social værdi, fordi det bringer eleverne tættere sammen.

Selve undervisningen bliver ifølge de unge mest motiverende, når de har mulighed for at få indflydelse – enten på emnevalg eller arbejdsform. Derfor mener mange, at fx emneuger er positivt, fordi der her er rum for, at eleverne har indflydelse på, hvad de skal lære om. Når lærerne varierer undervisningen og inddrager nye metoder, opleves det som engagerende og meningsfuldt. En ung fortæller fx, hvordan de spillede "dødbold" i en time om erhvervsøkonomi og lærte stoffet på en helt ny måde. Den slags oplevelser huskes og giver energi til læringen.

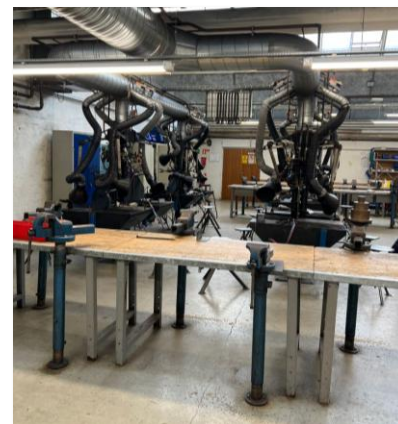
Samlet viser de unges erfaringer, at et godt fagligt miljø handler om variation, medinddragelse og mulighed for støtte. Når de unge oplever, at deres stemme tæller, og at der er flere veje til læring, bliver det faglige miljø mere motiverende at være i.

En anden rigtig god oplevelse, jeg har haft med en faglig aktivitet på skolen, var, da vi arbejdede i grupper om et projekt i samfundsfag.
- Kvinde, 20 år, stx

Der er mulighed for at deltage i mange faglige aktiviteter på min skole. Selv har jeg deltaget på flere science camps, og jeg har venner der har haft stor glæde af tilbud fra UNF.
- Mand, 18 år, htx

Jeg har siddet sammen med et par gutter efter skole og lavet opgave i værkstedet efter skoletid. Det var mega fedt at vise min uddannelse frem til nogen der ikke kendte til det.
- Mand, 22 år, eud

Hvad er et godt fagligt miljø ifølge de unge?

Særligt aktiviteter med eksterne aktører – enten udenfor skolen eller på skolen - er populære blandt unge

Når det gælder faglige aktiviteter på skolen, deltager flest unge i virksomhedsbesøg mv., oplæg/foredrag, vejledning og lektiecafeer.

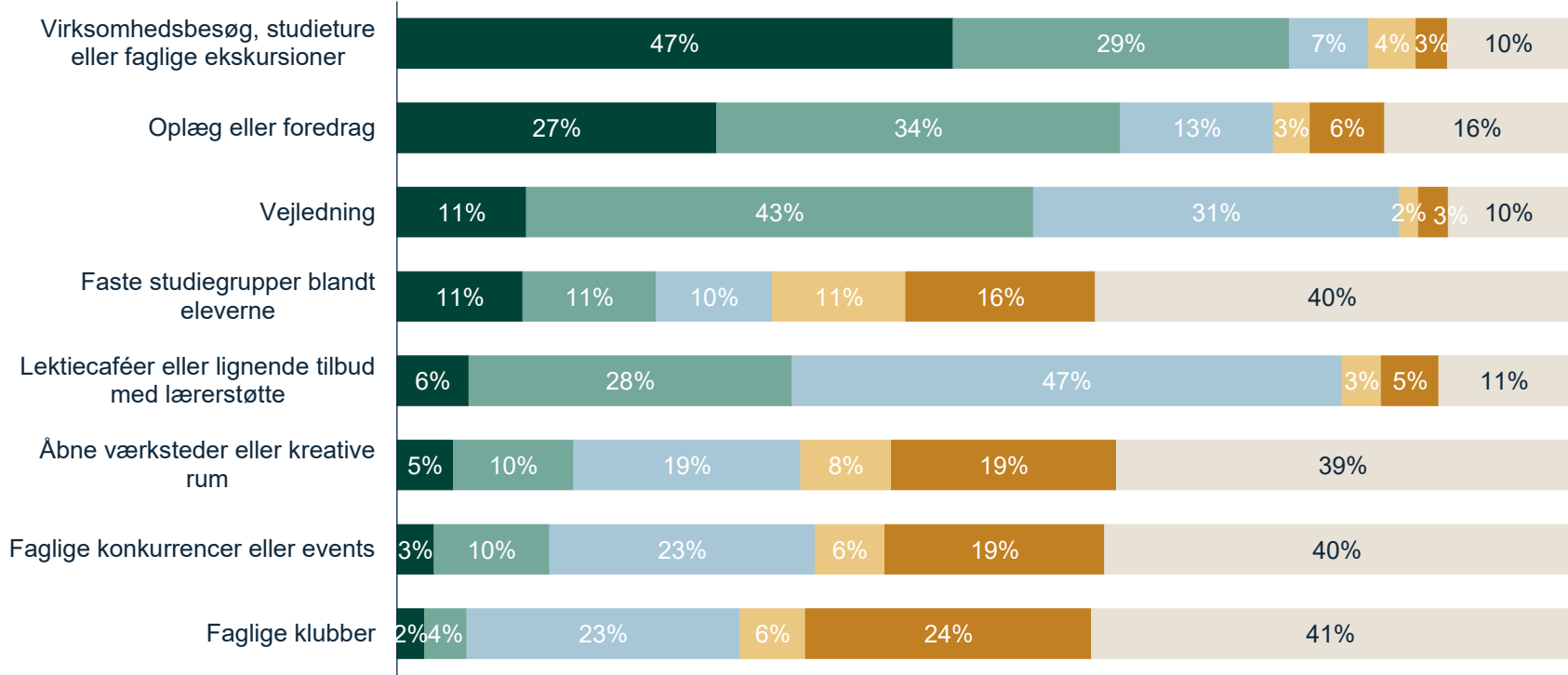
Det er især unge på htx, hhx og stx, der deltager i virksomhedsbesøg, studieture og faglige ekskursioner, mens 11 pct. af unge på eud ville deltage i sådanne aktiviteter, hvis de var på skolen. Oplæg eller foredrag bruges ligeledes mest af unge på stx og hhx. Unge på eud bruger åbne værksteder eller kreative rum mest, mens ca. 10 pct. af unge på stx, htx og eud ville bruge det, hvis de havde muligheden.

Ligesom ved de sociale aktiviteter er der en række af de faglige aktiviteter, hvor en stor del af de unge ikke ved, om aktiviteten findes på deres skole. Det gælder særligt faste studiegrupper, åbne værksteder, faglige konkurrencer og faglige klubber. Også her er der for skolerne et potentiale i at formidle, hvilke faglige tilbud der er på skolen.

På min skole er der mulighed for lektiecafé et par gange i måneden, som jeg har deltaget i hvis jeg fx har været bagud med en aflevering.
- Kvinde, 19 år, hhx

Hvilke faglige aktiviteter og fællesskaber er der mulighed for at deltage i på din skole – og deltager du i dem?

n=10.402

- Findes på min skole, og jeg deltager ofte/altid
- Findes på min skole, og jeg deltager nogle gange
- Findes på min skole, men jeg deltager aldrig
- Findes ikke på min skole, men jeg ville deltage, hvis det gjorde
- Findes ikke på min skole, og jeg ville heller ikke deltage, hvis det gjorde
- Jeg ved ikke, om aktiviteten findes på min skole

Hvad er et godt fagligt miljø ifølge de unge?

Eleverne er generelt tilfredse med det faglige miljø, og tilfredsheden stiger i takt med antallet af forskellige faglige aktiviteter

Det kunne være ret fedt at vi var mere ude og besøge virksomheder (...) Men det fede ved når vi er ude og besøge virksomheder, så får vi også en bedre forståelse for tingene i stedet for bare at læse om det.

- Kvinde, 16 år, eud

En stor andel af eleverne oplever det faglige miljø på deres skole som tilfredsstillende eller meget tilfredsstillende. Det er især unge på htx og eud, der er tilfredse med det faglige miljø. Omvendt er utilfredsheden størst blandt unge i 10. klasse og på eux (hhv. 12 og 7 pct.).

Ligesom for det sociale miljø er der en tendens til, at elever, der går på skoler, som tilbyder flere forskellige typer faglige aktiviteter, også er mere tilfredse med det faglige miljø på skolen. Ser man aktiviteterne enkeltvis (jf. s. 23), er tilfredsheden højere blandt de elever, der har aktiviteten på deres skole, end blandt eleverne, der ikke har aktiviteten. Det gælder uanset om der er tale om lektiecaféer, faglige konkurrencer eller oplæg.

Disse fund understreger pointen om, at udbud af varierede og forskellige tilbud – også af mere faglig karakter – er med til at styrke ungemiljøet ifølge de unge.

Hvor tilfreds eller utilfreds er du alt i alt med det faglige miljø på din skole?

n=10.402

■ Meget tilfreds ■ Tilfreds ■ Både tilfreds og utilfreds ■ Utilfreds ■ Meget utilfreds

Note: Af grafiske hensyn rapporterer figuren kun på 5 pct. eller derover

© Copyright Epinion

Hvad er et godt fagligt miljø ifølge de unge?

Omtrent halvdelen af de unge oplever, at undervisningen hjælper dem til at tænke videre og komme på nye idéer

For at få et indtryk af, hvordan de unge oplever det faglige miljø på deres skole, er de blevet spurgt om, om det de laver, hjælper dem med at tænke videre eller lyst til at lære mere.

Knap halvdelen af de unge i undersøgelsen oplever, at det de laver i undervisningen hjælper dem med at tænke videre eller komme på nye idéer. Lidt færre oplever, at det de laver, giver dem lyst til at lære mere. En relativt stor andel af de unge er både enige og uenige i udsagnene.

Det er særligt elever på htx og eud, der oplever, at undervisningen hjælper dem med at tænke videre eller komme på nye ideer. Det gælder i lavest grad for unge i 10. klasse, hvilket ikke er overraskende, da den faglige motivation er lavere for disse unge end de unge, der er på ungdomsuddannelserne. Der er også flest unge fra 10. klasse, der er uenige i udsagnet (16 pct.).

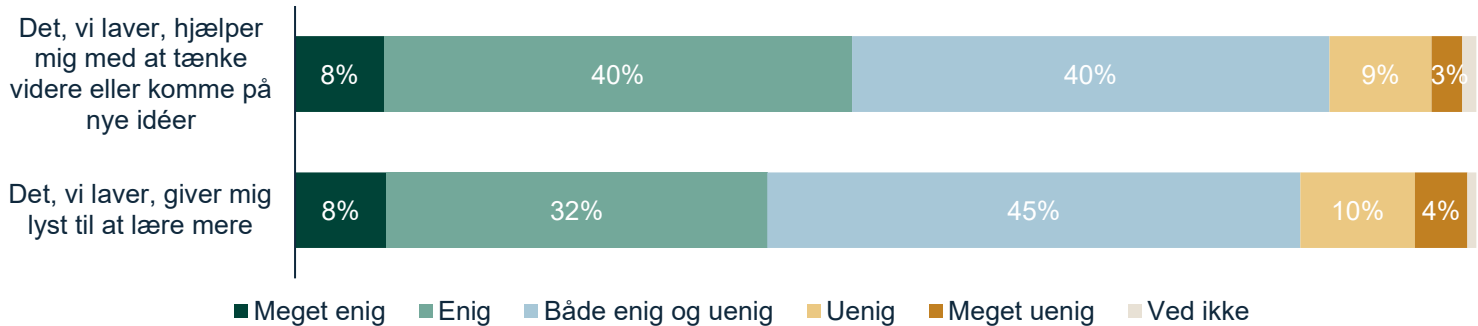
Det samme billede gør sig gældende, når vi ser på, om undervisningen giver eleverne lyst til at lære mere. Her er det igen særligt unge på htx og eud, der er enige i udsagnet, mens det i lavest grad gør sig gældende hos 10. klasse. Der er også flest unge i 10. klasse, der er deciderede uenige i udsagnet (20 pct.) – og til dels unge på eux (16 pct.).

Det faglige fællesskab på skolen syntes jeg er så fint. Der er mulighed for at tilpasse det klassevist, og lærere og ledere er altid klar på forslag. Jeg håbede nok mest at lærerne enkeltvis ville prøve at gøre deres undervisning så sjov og spændende som mulig, hvilket mange af lærerne faktisk gør, gennem små sjove aktiviteter eller opgaver. Så indtil videre har skolen levet op til mine forventninger angående det faglige miljø og faglige aktiviteter.

- Kvinde, 18 år, eud

Hvor enig eller uenig er du i følgende udsagn om undervisningen på din skole?

n=10.402

3.3 Hvad er et godt fysisk miljø ifølge de unge?

Hvad er et godt fysisk miljø ifølge de unge?

Et godt fysisk miljø giver plads til socialisering, fordybelse og adspredelse

I det kvalitative studie fremhæver mange unge, at det fysiske miljø har stor betydning for, hvordan de oplever deres skole. Det er særligt hyggelige opholdsrum med bløde møbler, der bliver nævnt som vigtige – steder hvor man kan slappe af, trække sig tilbage og være sammen på en uformel måde. De unge giver udtryk for, at den slags rum bidrager til et mere behageligt og imødekommende skolemiljø.

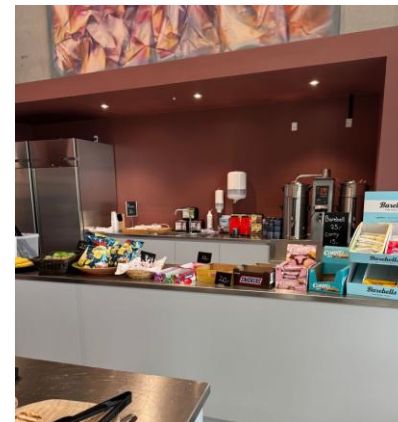
Når det gælder undervisningslokaler, peger de unge på elementer som rolige farver, godt lysindfald og et sundt indeklima som noget, der gør en forskel. Mindre lokaler eller studieceller bliver også fremhævet som noget positivt, fordi de giver mulighed for faglig fordybelse eller samtaler. Samtidig understreger flere, at det også er vigtigt med store fællesrum, hvor man kan mødes på tværs af klasser og årgange – det kunne fx være en stor kantine eller spiseområde.

Adgang til sportsfaciliteter nævnes også af mange som et vigtigt bidrag til det fysiske miljø. Det giver mulighed for at være aktiv i pauserne og for at være sammen med andre på en anden måde end i klasselokalet. Her nævnes både fodboldbaner, basket- og badmintonbaner, bordtennis og bordfodbold. Også værksteder og kreative lokaler bliver fremhævet som betydningsfulde rammer, hvor man kan arbejde med projekter eller udfolde sig kreativt uden for undervisningen.

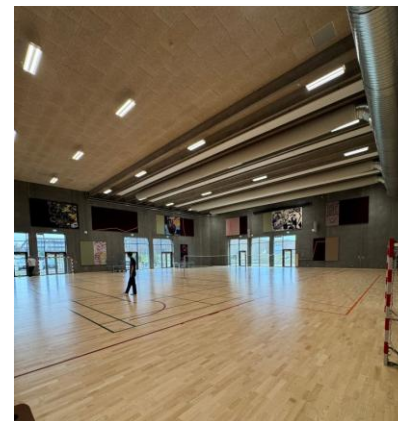
Flere unge nævner desuden, at udendørsområder spiller en rolle for deres oplevelse af skolen. Grønne arealer, terrasser eller gårdum med overdækning gør det muligt at opholde sig udenfor – også i dårligt vejr – og giver et frirum fra de lokaler, hvor de unge ellers opholder sig mange timer om dagen.

Selvom mange beskriver, hvad der kendetegner gode fysiske rammer, er det ikke nødvendigvis det, der gør, at de unge bliver på skolen efter undervisningen. Flere fortæller, at de har travlt med andre aktiviteter efter skoletid – som arbejde, sport eller aftaler – eller at de ganske enkelt ikke har lyst til at opholde sig længere på et sted, de allerede skal være hver dag.

Når de unge bliver spurgt, hvad de gerne vil ændre ved deres skole, peger mange på flere uformelle opholdsområder. Bløde møbler og hyggelige zoner, hvor man kan være mellem og efter timerne, bliver set som noget, der kan styrke fællesskabet og gøre det mere attraktivt at blive hængende – også uden for undervisningens rammer.

Vores lokaler, er ikke bare er normale kedelig klasselokaler, men de er skabt til eleverne, med mange forskellige siddemuligheder.
- Kvinde, 18 år, eud

Jeg forbinder gode fysiske rammer på en skole med rum hvor der er plads til at kunne fordybe sig, samtidig med at der er plads til at kunne samles og møde andre.
- Mand, 18 år, htx

Jeg synes det fede ved de fysiske rammer på min skole er, at der er sofaområder, så der er mulighed for at sætte sig ud og arbejde i hyggelige miljøer.
- Kvinde, 19 år, hf

Hvad er et godt fysisk miljø ifølge de unge?

Et godt fysisk miljø rummer både muligheder for fordybelse og at kunne socialisere med andre – en god kantine er det vigtigste element for størstedelen

Det er særligt vigtigt for unge, at skolen har en god kantine, hyggelige opholdsrum og moderne undervisningslokaler, hvis skolen vil have fokus på at skabe et godt ungemiljø.

Unge på samtlige uddannelsestyper fremhæver en god kantine som vigtig, bortset fra unge på htx. Hyggelige opholdsrum vurderes også vigtige for unge på stort set alle typer uddannelse, men i mindst grad på eud. Moderne undervisningslokaler prioriteres af flest unge på hhx, htx, stx og eux.

Ikke overraskende er gode værksteder og kreative rum særligt vigtige for et godt ungemiljø blandt unge på htx, eud og eux.

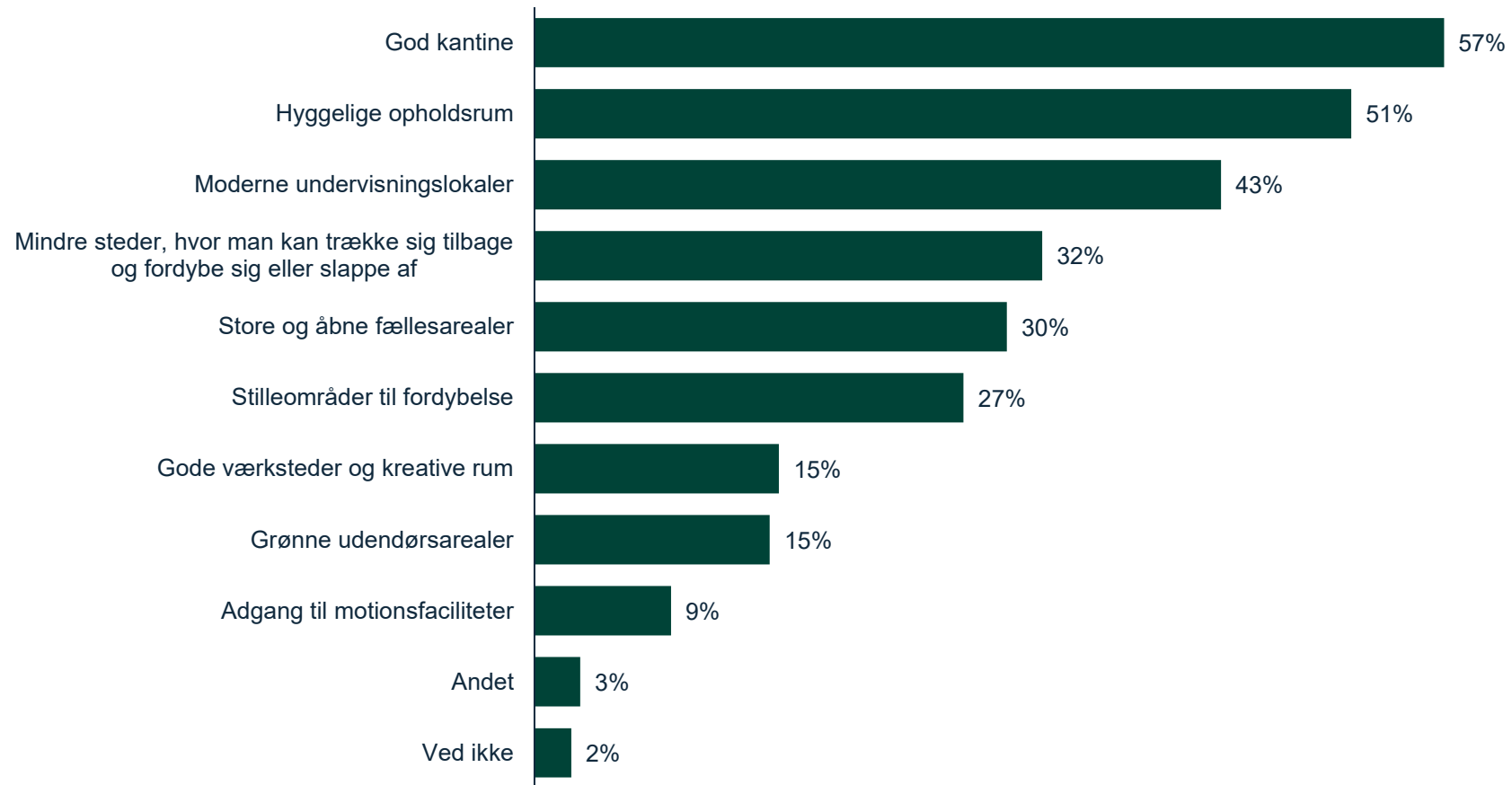
En relativt stor del af de unge angiver også, at både mindre lokaler med plads til fordybelse og store åbne fællesarealer er vigtige for et godt fysisk miljø.

Jeg synes også at et stort åbent rum giver skolen noget liv, fordi der i pauserne er en summen af stemmer og man altid kan møde folk man kender.

- Mand, 18 år, htx

Hvilke fysiske rammer er vigtigst for dig, hvis man vil skabe et godt ungemiljø?

n=10.402

Hvad er et godt fysisk miljø ifølge de unge?

Størstedelen af de unge er tilfredse med det fysiske miljø på deres skole

Så er det også vigtigt at have et god sted man kan være når man er ude og trække noget luft. Eks. En bænk i solskin og evt. noget hvor man kan være under halvtag.

Men også noget græs og måske en boldbane hvor man kan få brugt lidt energi.

- Kvinde, 17 år, 10. klasse

Hvis jeg kunne ændre noget, ville det være flere uformelle opholdssteder på skolen, hvor man kan hænge ud i pauserne. Det ville gøre det lettere at skabe venskaber og styrke fællesskabet.

- Mand, 17 år, stx

6 ud af 10 unge er tilfredse med det fysiske miljø på deres skole. Det er dermed den dimension af det samlede ungemiljø, som færrest unge er tilfredse med. Samtidig er det også den dimension af ungemiljøet, der er mindst vigtig ifølge de unge jf. slide 12.

Det er særligt unge i 10. klasse og på stx og eud, der er tilfredse med det fysiske miljø på skolen. På disse typer uddannelse er mellem 68-74 pct. tilfredse eller meget tilfredse med det fysiske miljø.

Færrest unge på hhx og eux er tilfredse med de fysiske rammer – her er 59 pct. af de unge (meget) tilfredse. Det er også på hhx og eux, der er størst andele af utilfredse unge (hhv. 10 og 11 pct.). Derudover er der også 11 pct. af eleverne på htx, der er utilfredse med det fysiske miljø.

Hvor tilfreds eller utilfreds er du alt i alt med det fysiske miljø på din skole?*

n=10.402

Note: Af grafiske hensyn rapporterer figuren kun på 5 pct. eller derover
Note: *Fulde spørgsmålsformulering: Hvor tilfreds eller utilfreds er du alt i alt med det fysiske miljø på din skole? Her tænkes både på klasselokalerne, de indendørs fællesområder, kantinen, gruppearbejdssteder, udendørsområder mv.

4. Hvad mener de unge kan forbedre ungemiljøet på deres skoler?

De unges ønsker til et styrket ungemiljø

De unge har delt deres tanker og idéer til, hvordan man kan styrke ungemiljøet på deres skoler. Der er et klart ønske om at skabe en skole, hvor man ikke kun kommer for at lære, men også et sted hvor man udvikler sig både socialt, kreativt og menneskeligt. Det handler for de unge primært om at skabe rum for relationer, bevægelse, tryghed og samvær på tværs af elever. De unge foreslår:

- **Flere muligheder for fysisk aktivitet** i pauserne, som fx boldbaner, basketball og åbne arealer til leg og bevægelse.
- **Flere uformelle opholdsområder** med hyggelige møbler som sofaer og loungeområder, der indbyder til samvær og samtaler i pauserne.
- **Stærkere fokus på trivsel og tryghed**, blandt andet gennem tydelige antimobberegler og nem adgang til støtte fra fagpersoner.
- **Bedre indretning af klasselokalerne** for at mindske presset på fællesområder og gøre det mere attraktivt at opholde sig i undervisningsrummet – fx ved at der er en sofa i lokalet.
- **Flere fælles sociale arrangementer** som fester, fredagscaféer, morgensamlinger og lege på tværs af klasser årgange for at fremme sammenholdet på skolen.
- **Mere bevægelse og medbestemmelse i undervisningen** for at skabe variation og fremme både fysisk og mental sundhed.

Jeg ville lave større areal til aktiviteter, da motion også spiller en rolle i ens sociale omgang på skolen, samt at man ofte hygger sig mere og har det sjovere sammen, når man laver noget aktivt sammen, end hvis man sidder stille. Så noget fodbold, basket eller bare et stort græsareal.

- Mand, 19 år, hf

Hvis jeg kunne bestemme én ting, som ville skabe et bedre ungemiljø på min skole, kunne det måske være, at skolen en gang imellem samlede alle elever på skolen på kryds og tværs til nogle sjove lege eller lignende. F.eks. til morgensamling kunne man lave noget, hvor alle elever er tvunget til at blive blandet.

- Kvinde, 18 år, hhx

Jeg ville helt klart lave nogle flere fællesaktiviteter for at styrke fællesskabet i klassen, men også på tværs af årgangen. Det vil jeg mene er vigtigt, fordi det giver en helt anden god dynamik på skolen.

- Kvinde, 16 år, eud

Hvis jeg kunne ændre noget, ville det være flere uformelle opholdssteder på skolen, hvor man kan hænge ud i pauserne. Det ville gøre det lettere at skabe venskaber og styrke fællesskabet.

- Mand, 20 år, stx

Jeg mener, der skal være strammere regler, når det kommer til mobning. Det skal være nemt for eleverne at gå til lærerne, hvis de ikke føler sig trygge. Men der skal også være mulighed for, at eleverne kan snakke åbent over for deres venner.

- Kvinde, 19 år, htx

En ting jeg ville gøre for at ændre på min skole for at skabe et bedre ungemiljø, er, at jeg ville have holdt den første elevfest noget før. Vi fik først holdt vores første efter et halvt år... Nu efter festen er folk blevet rigtig blandet.

- Kvinde, 18 år, eud

5. Datagrundlag og metode

Den kvalitative del af undersøgelsen er baseret på et mobiletnografisk studie med 25 unge

For at opnå et eksplorativt – men dybdegående – indblik i de unges perspektiver på det sociale, faglige og fysiske miljø på deres skoler, har vi gennemført en mobiletnografisk undersøgelse med 25 unge i alderen 16-22 år. De unge kommer fra 10. klasse, hf, eud, stx, hhx, htx og eux.

Undersøgelsen forløb over en to-ugers periode i foråret 2025 på et online forum, hvor de unge besvarede tematiske opgaver relateret til ungemiljøet på deres skole. Denne forlængede periode tillod indsamling af data, der strækker sig ud over øjebliksbilleder, hvilket giver et mere virkelighedsnært indblik i de unges dagligdag og tanker. For at berige den narrative data opfordrede vi deltagerne til at dele billeder og videoer, hvilket tilføjede et visuelt perspektiv på deres daglige oplevelser.

De tematiske opgaver, som de unge skulle besvare undervejs, blev udarbejdet af Epinion i samarbejde med DEG.

Dataindsamling

Dataindsamlingen blev foretaget gennem den mobiletnografiske platform, 'ReCollective', der er udviklet til at gennemføre digitale, kvalitative undersøgelser. Denne undersøgelse forløb efter en forudbestemt drejebog, der tog udgangspunkt i:

Daglige tematiske opgaver, der har sikret, at undersøgelsen har bevæget sig fra de generelle og eksplorative spørgsmål om den enkeltes livssituation og oplevelse med at gå på deres skole mod mere konkrete undersøgelsesspørgsmål, der har fokuseret på erfaringer med og ønsker til det sociale, faglige og fysiske miljø.

En tværgående dagbogsopgave, der har opfordret deltagerne til at dele oplevelser fra deres dagligdag på skolen. Dette gennemgående, eksplorative opgaveformat har været med til at sikre, at forummet har indfanget de oplevelser, som ikke blev afdækket i temaopgaverne. De unge har således haft mulighed for at sætte ord på det, der sker og fylder i deres hverdag.

En opfølgende spørgeguide til aktiv moderation for at sikre uddybning af deltageres umiddelbare besvarelser. Dette har været med til at sikre en dybere indsigt i de unges holdninger og adfærd samt bagvedliggende opfattelser og sociale normer.

Rekruttering og deltagelse

Deltagerne er dels blevet rekrutteret igennem en kort spørgeskemaundersøgelse, hvori de unge er blevet spurgt om relevante baggrundsoplysninger, og derefter har kunne give udtryk for, om de ønskede at deltage. De resterende unge er blevet tilvejebragt gennem DEG. Der er for så vidt muligt søgt spredning på uddannelse, køn og alder.

Anonymitet og sikkerhed

Epinion har sikret deltageres anonymitet for at fremme ærlighed i deres bidrag. I onlineforummet havde deltagerne ikke adgang til hinandens profiler eller svar, hvilket udelukkede risikoen for gensidig påvirkning og sikrede et privat rum for åben dialog. Denne tilgang garanterede, at deltagerne kunne dele personlige oplevelser og meninger uden bekymring for sociale konsekvenser. Ved at skabe et sikkert miljø blev det muligt at indsamle mere ærlige og dybtgående perspektiver, hvilket er afgørende for at forstå unges oplevelser og erfaringer.

Den kvantitative del af undersøgelsen er baseret på spørgeskemabesvarelser fra 10.402 unge i 10. klasse og på ungdomsuddannelser

Den kvantitative del af undersøgelsen bygger på en spørgeskemaundersøgelse blandt unge.

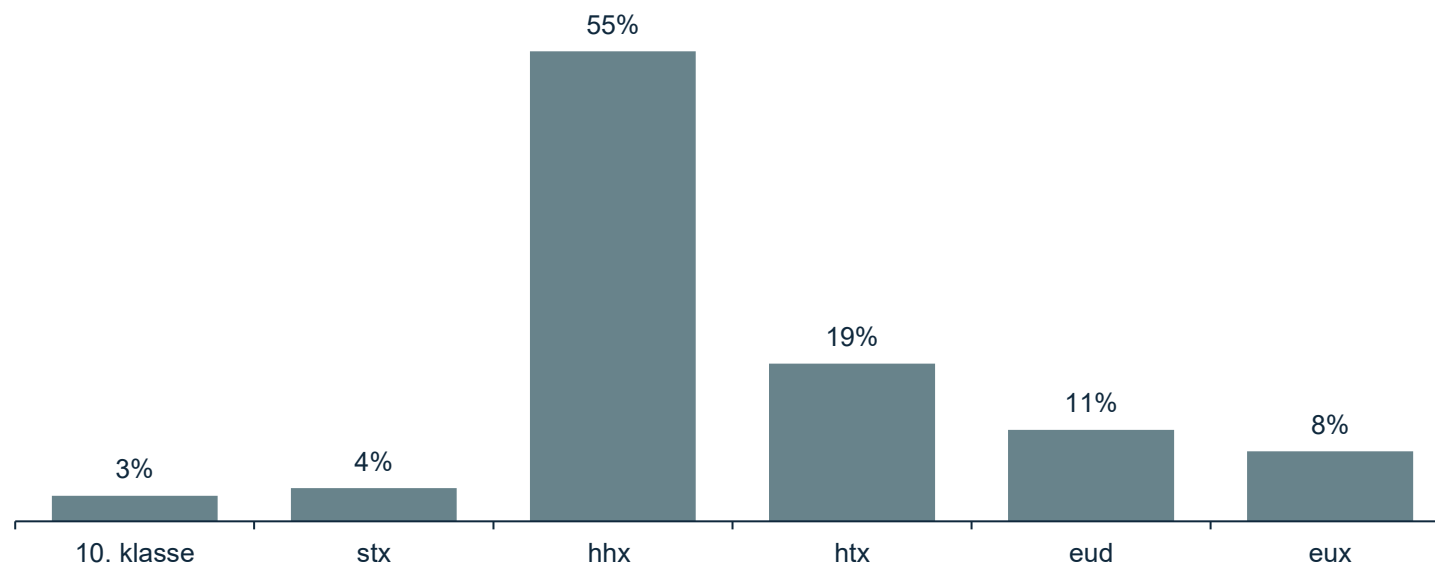
Spørgeskemaet er udarbejdet af Epinion på baggrund af det mobiletnografiske studie. Derefter har Ane Qvortrup og DEG kommenteret spørgeskemaet, som derefter er blevet justeret til og endelig godkendt af DEG.

Undersøgelsen er sendt ud til samtlige af DEG's medlemsskoler samt et yderligere gymnasium med stx. Det blev forsøgt at rekruttere flere gymnasier med stx-udbud for at øge repræsentationen af denne gruppe i undersøgelsen. Kun et enkelt gymnasium ønskede dog at deltage endeligt i undersøgelsen.

Samlet set har 11.308 elever besvaret undersøgelsen. Herefter er der foretaget rens og kvalitetssikring af data, hvilket har resulteret i en frasortering af nogle respondenter. Respondenter er frasorteret pba. 1) meget hurtig gennemførsel, 2) straightlining, 3) usammenhængende besvarelser (fx 25-årig elev i 10. klasse) og/eller 4) alder under 15 eller over 20 år. Efter rens ender det samlede datagrundlag derfor på at bygge på 10.402 elever.

Svarprocenter og fordeling på institutionstype

n=10.402

Epinion Aarhus

Fellow Workspace

Mariane Thomsens Gade 4B

8000 Aarhus

Denmark

T: +45 87 30 95 00

E: aarhus@epinionglobal.com